

Raadsvraag (art. 37)		Gesteld door:
		Burgerbelangen Roosendaal
Datum	20 maart 2025	
Onderwerp	062-2025 - Ravijnjaar gemeentelijke belastingen	
Portefeuillehouder	College B&W	

De fractie heeft de volgende vragen:

Geachte voorzitter,

In een artikel in BNDeStem van 20 maart 2025 lezen we dat, ondanks het komende ravijnjaar 2026 (minder gelden vanuit het Rijk voor Gemeenten) er vaak onnodig extra belastingen worden geheven bij inwoners. Deskundigen, niet de minsten, wijzen hierbij op onder andere de forse onderuitputting van budgetten en de meer dan toereikende reserves. Eén van de deskundigen was nota bene de oud concerncontroller van onze eigen gemeente, en kent dus onze situatie.

https://www.bndestem.nl/roosendaal/hogere-belastingen-in-2026-lang-niet-altijd-nodig-zeggen-drie-deskundigen~aa5ac21a/?cb=fd8d90fe-51b0-4d88-bfb0-7c588fe98b84&Bauth_rd=1&auth_rd=1

Onze fractie stelde al eerder kritische vragen over de belastingverhoging voor onze inwoners met ingang van dit jaar. We hebben opnieuw enkele vragen hierover:

Onze fractie stelde al eerder kritische vragen over de belastingverhoging voor onze inwoners met ingang van dit jaar. We hebben opnieuw enkele vragen hierover:

1. Heeft u kennisgenomen van het artikel?
2. Wat vindt u van de strekking van de conclusies dat gemeenten in zijn algemeenheid onnodig de gemeentelijke belastingen verhogen? Bent u het daar mee eens? Graag een toelichting.
3. Kunt u aangeven wat op de gemeentelijke exploitatiebudgetten van onze gemeente steeds de onderuitputting was gedurende de afgelopen 10 jaar? U mag dit steeds in een totaalbedrag vermelden.
4. Wat was het positieve saldo van de jaarrekeningen van de afgelopen tien jaar?
5. Kunt u aangeven hoe hoog op 1 januari 2025 onze Algemene Reserve was en wat die minimaal moet zijn volgens de afgesproken normering?
6. Kunt u aangeven hoe hoog onze bestemmingsreserves zijn per 1 januari 2025 en voor hoeveel geld er nog niet uitgevoerde plannen aan ten grondslag liggen? (graag een overzicht per reserve).
7. Bent u voornemens de belastingverhoging die u in 2025 doorvoerde structureel te laten zijn (dus ieder jaar betalen dan in feite onze inwoners die 7,5% extra), of was dit een eenmalige verhoging?

Alvast dank voor uw antwoorden,

Namens fractie BBR Roosendaal, Selda Bozkurt

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

1. Heeft u kennisgenomen van het artikel?

Ja, wij hebben kennisgenomen van het artikel.

2. Wat vindt u van de strekking van de conclusies dat gemeenten in zijn algemeenheid onnodig de gemeentelijke belastingen verhogen? Bent u het daar mee eens? Graag een toelichting.

Wij zijn van mening dat het wat genuanceerder ligt dan nu wordt gesuggereerd in het artikel.

Reserves vormen incidentele middelen. Die mogen wij volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording niet inzetten om onze structurele lasten te dekken. Dat komt omdat onze reserves 'eindig' zijn. Een structureel tekort op de begroting is dat niet, dat komt steeds terug. Je kunt dus niet eendeloos een structureel tekort dekken door een incidenteel dekkingsmiddel.

Gemeentelijke belastingen vormen voor gemeenten vrijwel de enige knop om aan te draaien om meer inkomsten te genereren. Inkomsten uit gemeentelijke belastingen zijn wel een structureel dekkingsmiddel. Uiteindelijk moeten we volgens de regels van de toezichthouder wel een structureel sluitende begroting opstellen. Als we niet voldoende middelen van het Rijk krijgen, moeten we dus wel op zoek naar andere dekkingsmiddelen.

In de Programmabegroting 2025 hebben we ook gekeken naar onze eigen budgetten om te beoordelen of we deze naar beneden konden bijstellen. Als we minder lasten hebben, hebben we immers ook minder inkomsten nodig. Dit heeft ertoe geleid dat we in de begroting voor € 4,4 miljoen bezuinigd hebben op onze budgetten. Dat was echter niet voldoende om het hele tekort te dekken. Aanvullende maatregelen, zoals het genereren van meer inkomsten, waren daarom nodig.

3. Kunt u aangeven wat op de gemeentelijke exploitatiebudgetten van onze gemeente steeds de onderuitputting was gedurende de afgelopen 10 jaar? U mag dit steeds in een totaalbedrag vermelden.

In onderstaande tabel hebben we de saldi van de jaarrekeningen van de afgelopen 10 jaar opgenomen. We willen daar graag wat nuanceringen bij maken:

- Zeker de laatste jaren worden de positieve saldi voor een belangrijk deel veroorzaakt door de ontvangst van rijksmiddelen aan het eind van het jaar (decembercirculaire). Denk daarbij aan middelen voor de energietoeslag of de opvang van Oekraïners. Omdat we deze middelen pas in december ontvangen lukt het niet meer om deze nog in het betreffende jaar uit te geven. Deze middelen vallen echter wel in het jaarrekeningresultaat. Om de impact daarvan te laten zien hebben we in onderstaande tabel in de kolom 'Waarvan rijksmiddelen' weergegeven welke bedragen we aan het eind van het jaar nog hebben ontvangen.
- Het resterende deel van het jaarrekeningsaldo is weergegeven in de kolom 'Waarvan overige'. Dit betreft een saldering van voor- en nadelen, waaraan veel verschillende oorzaken ten grondslag liggen. We zien geen patroon voor onderuitputting op vaste posten. Wat we wel zien is dat er een paar posten zijn die vaker voor een voordeel zorgen. Dit zijn echter posten waar we als gemeente weinig invloed op hebben:

- Hogere opbrengsten bouwleges. Het is aan de voorkant moeilijk te voorspellen wat daarvan de opbrengst in een jaar zal zijn. Dat heeft ook te maken met de onzekerheid m.b.t. het tijdstip van het indienen van een vergunningsaanvraag. Eén groot project kan al voor een aanzienlijk voordeel zorgen.
- Daarnaast zien we ook dat ontwikkelingen op participatie (bijstand) vaak voor voordelen bij de jaarrekening zorgen. Dat komt omdat de ontwikkeling van het klantenbestand moeilijk te voorspellen is. Het Werkplein gaat uit van de verwachtingen hierover van het CPB en de lokale ontwikkelingen. In de praktijk blijkt dat de werkelijkheid echter weerbarstiger is. Een daling van het bestand met een paar bijstandsklanten heeft ook al gelijk een groot effect. Daarnaast weten we als gemeente pas heel laat in het jaar (1 oktober) wat het definitieve BUIG-budget is.
- Ook bij de WVS zien we de afgelopen jaren aan het eind van het jaar een voordeel ontstaan. De oorzaak daarvan is veelal dat er bij de septembercirculaire nog middelen worden ontvangen voor de sociale werkvoorziening. Dat is te laat om nog in te kunnen zetten. Deze middelen vallen dan in het jaarrekeningresultaat van de WVS en worden weer teruggegeven aan de gemeente.

Jaartal	Saldo jaarrekening	Waarvan rijksmiddelen	Waarvan overige
2023	+ € 9,2 miljoen	€ 6,8 miljoen	€ 2,4 miljoen
2022	+ € 9,8 miljoen	€ 7,1 miljoen	€ 2,7 miljoen
2021	+ € 5,3 miljoen	€ 1,2 miljoen	€ 4,1 miljoen
2020	+ € 1,6 miljoen	€ 0,6 miljoen	€ 1,0 miljoen
2019	+ € 1,1 miljoen	€ 0,6 miljoen	€ 0,5 miljoen
2018	+ € 2,8 miljoen	€ 0,6 miljoen	€ 2,2 miljoen
2017	+ € 2,4 miljoen		€ 2,4 miljoen
2016	+ € 6,0 miljoen	€ 1,0 miljoen	€ 5,0 miljoen
2015	+ € 7,3 miljoen		€ 7,3 miljoen
2014	+ € 8,2 miljoen	€ 5,8 miljoen	€ 2,4 miljoen

4. Wat waren de positieve saldo's van de jaarrekeningen van de afgelopen tien jaar, voorafgaande aan de bestemming van het saldo?

Zie antwoord op vraag 3.

5. Kunt u aangeven hoe hoog op 1 januari 2025 onze Algemene Reserve was en wat die minimaal moet zijn volgens de afgesproken normering?

Het saldo van de algemene reserve was op 1 januari 2025 € 20,6 miljoen.

De ondergrens van de algemene reserve is door uw raad vastgesteld op € 10 miljoen.

De afgelopen jaren hebben we bewust de algemene reserve laten groeien. Hiermee creëren we namelijk een grotere risicobuffer, die we naar onze mening nodig hebben om de kwaliteitssprong te kunnen realiseren.

Met de vaststelling van de visie RSD2024 weten we ook dat we de komende 15 jaar veel moeten investeren in onze gemeente. Externe financiering en subsidies zijn daarbij van groot belang. Vaak hoort daar echter ook een deel cofinanciering bij die we als gemeente zelf moeten inbrengen. Die middelen moeten we dan wel hebben. Ook dat is een reden om onze algemene reserve niet in te zetten om tekorten te dichten.

6. Kunt u aangeven hoe hoog onze bestemmingsreserves zijn per 1 januari 2025 en voor hoeveel geld er aan plannen onderliggen? (graag een overzicht per reserve).

Bestemmingsreserve	Saldo 1-1-2025	Doel/toelichting reserve
Nieuw- en verbouw stadskantoor	€ 1.579.000	Deze middelen zijn helemaal nodig om de openstaande punten in het HUIS van Roosendaal af te kunnen ronden.
Huisvesting Onderwijs	€ 5.651.000	Deze middelen zijn nodig voor de uitvoering van het HPO/IHP, vooral voor tijdelijke huisvesting van scholen.
Grondexploitaties	€ 5.753.000	Deze reserve dient ter verevening van positieve en negatieve saldi van grondexploitaties. Dit voorkomt dat de grexen een grote invloed op de algemene middelen hebben. Vooral voor de uitvoering van de visie RSD 2040 zijn deze middelen hard nodig om onrendabele toppen van projecten te kunnen dekken.
Roosendaal spreekt, Roosendaal doet	€ 272.000	Dient om sterker in verbinding te komen met de inwoners van de gemeente Roosendaal. Het komende jaar wordt deze reserve ingezet voor de bestuursopdracht leefbaarheid Centrum Oud. Daarmee zijn er geen resterende middelen meer in deze reserve.
Flankerend personeelsbeleid	€ 542.000	Deze reserve is nodig voor het opvangen van de consequenties van flankerend personeelsbeleid.
Decentralisatie-uitkeringen	€ 611.000	Hierin worden de middelen uit decentralisatie-uitkeringen gestort, die nog niet in een bepaald jaar uitgegeven konden worden, maar die nog wel nodig zijn voor het doel van de middelen. Hier liggen dus plannen onder.
Beheerkalender kapitaallasten	€ 4.144.000	Deze middelen zijn bedoeld voor de afschrijvingslasten van de projecten uit de beheerkalender. Hier liggen dus plannen onder.
Kapitaallasten	€ 22.416.000	Deze middelen zijn bedoeld voor de afschrijvingslasten van investeringen. Hier liggen dus plannen onder.

Uw raad heeft de verhoging van de OZB vastgesteld bij de behandeling van de Programmabegroting 2025 (op 7 november 2024) en bij de behandeling van de Belastingvoorstellen 2025 (op 19 december 2024). Wij zijn niet voornemens om dit terug te draaien.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. H.W.J. Klaucke

M. Buijs

Duurzaamheid	€ 238.000	Deze middelen zijn bedoeld om bodemverontreiniging aan te pakken.
Sanering Vlietpark	€ 1.447.000	Deze middelen zijn bedoeld om de kosten van bodemverontreiniging in het gebied van Spoor C aan te pakken. Deze zijn nog nodig.
Participatie	€ 2.342.000	Deze reserve is bedoeld om fluctuaties in de baten en lasten van de bijstand op te vangen. De komende jaren zijn nog stortingen en onttrekkingen geraamd. Uiteindelijk loopt het saldo van de reserve eind 2028 op nul.
Aanpak snelweg A58	€ 750.000	Deze reserve is gevormd n.a.v. een amendement dat door de raad bij de Programmabegroting 2022 is aangenomen. Er liggen op dit moment geen concrete plannen onder, maar deze middelen kunnen we wel inzetten voor uitvoering van de visie RSD2040.
Investeringsfonds	€ 25.707.000	Aan al deze middelen liggen plannen ten grondslag. In de Programmabegroting 2023, de Kadernota 2024, de Programmabegroting 2024, de Kadernota 2025 en de Programmabegroting 2025 kunt u dit terug vinden.

7. Bent u voornemens de belastingverhoging die u in 2025 doorvoerde structureel te laten zijn (dus ieder jaar betalen dan in feite onze inwoners die 7,5% extra), of was dit een eenmalige verhoging en draait u deze in 2026 weer terug?

Het tarief van de OZB is in 2025 verhoogd met 7,5%. De hogere OZB-inkomsten zijn nodig om de begrotingstekorten te dekken. In de Programmabegroting 2025 hebben wij verschillende uitgangspunten geformuleerd voor een sluitende begroting. Belangrijk voor ons was om te kunnen blijven investeren in onze gemeente. Ook wilden wij geen onomkeerbare bezuinigingen doorvoeren, die veel schade zouden aanrichten en die niet of nauwelijks terug te draaien zijn. Als we de OZB niet hadden verhoogd, zouden we bezuinigingen hebben moeten doorvoeren die in de samenleving hard gevoeld zouden worden. Door de OZB te verhogen kunnen bovendien de relatief sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.